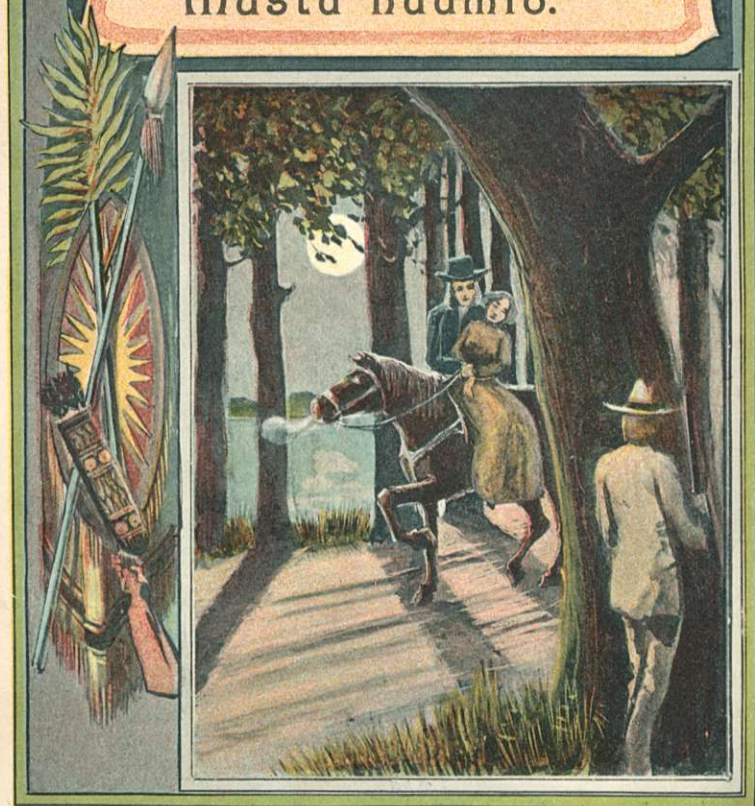

Seikkailu - Kirjoja No. 3.

Musta naamio.

Kustantanut Alfred Lagerbom, Haminassa.

MUSTA NAAMIO

KERTOMUS

KIRJOITTI

R. WALDHEIM

SUOMENNOS

HAMINASSA,
ALFRED LAGERBOM'in KUSTANNUKSELLA.

HAMINA, 1903

KIRJAPAINO- JA SANOMALEHTI-O.-Y. KIRJAPAINO.

Pelastettu.

Syksy oli tullut, mutta aurinko paistoi kirkaasti levittäen niin tukahduttavaa kuumuutta, että olisi luullut olevansa keskellä kesää, jolle puiden kirjavuus olisi ollut todisteena myöhäisestä vuodenajasta.

Orbonne-joen vesistä rannikkoa etelä-Arkansasissa kulki metsästäjä pyssy kädessä ajamassa vesilintuja, ja hänen iso, täysinäinen jahtilaukunkunsa todisti metsästyksen onnistuneen.

Päätäten metsästäjän parrattomasta naamasta oli hän aivan nuori mies, mutta hänen vartalonsa oli iso ja lujarakenteinen.

Metsän juhlallisen hiljaisuuden katkaisi äkisti koiran haukunta, joka kuului jokseenkin etäältä virran vastaiselta rannalta.

Nuori metsästäjä pysähtyi kuunnellen tarkkaavaisesti.

„Epäilemättä“, mumisi hän itsekseen, „on taas päästy paenneen neekerin jälille“.

Tämä arvelu näyttäytyikin todeksi ennemmin kuin metsästäjä oli odottanut; sillä muutama silmänräpäys myöhemmin ilmestyi vastaisen rannan

pensastosta musta olento, joka empimättä heittäytyi veteen ja ui siihen suuntaan, jossa metsästäjä seiso.

Tämä antoi pyssynperän vaipua maahan ja otti esille luodin, jonka hän työnsi pyssynpiippuun haulipanoksen päälle.

Muutama sekunti jälkeinpäin oli pakolainen uinut virran yli, joka tältä kohdalta oli aivan kapea, ja seiso nyt metsästäjän edessä.

Nähdessään edessään seisovan aseellisen miehen, näkyi neekeriparan kasvoilla toivottomuuden ja epäilyksen ilme, ja perin väsyneenä kestämistään ponnistuksista, vaipui hän maahan odottamaan kohtaloaan.

„Älä ole peloissasi, poikani“, sanoi metsästäjä ystävällisesti, „sinä olet nyt vapaa, ja niin kauan kuin minä voin estää, en salli hiuskarvaakaan päästäsi vahingoittaa“.

Tämä äkillinen muutos toivottomuudesta ja epäilyksestä varmaan turvaan ja tieto, että hän nyt oli kohdannut ihmisen, joka ei ole hänen kiusaajansa eikä takaa-ajajansa, vaan suojelija ja auttaja, vaikutti aivan valtavasti neekeriparka. Hän ei varmaan koskaan ollut saanut osakseen näin ystävällistä kohtelua, ja hän voi ainoastaan sammaltaa sanat: „kiitos massa*“, jolloin hänen silmänsä täyttyivät ilon ja kiitollisuuden kyyneleistä. Hän tahtoi nyt tarttua pelastajansa käteen

*) Massa = herra, isäntä, nimitys, jolla etelä-Amerikan neekeri-orjat kutsuivat valko-ihaisia.

viädäkseen sen huulilleen, mutta tätä ei tämä kuitenkaan sallinut.

Nuoren metsästäjän koko huomio kiintyi nyt vastaiseen rantaan, josta takaa-ajavan koiran haukunta lähenemistään läheni.

Mutta samalla kuului myös useamman miehen ääni, jotka ratsastaen seurasivat koiraa.

Samasta paikasta, josta neekerit äsken oli ilmestynyt, tuli nyt koira näkyviin ja heittäytyi myös veteen.

Jotta metsästäjä voisi pelastaa neekerin, oli hänen välttämätöntä estää koiraa pääsemästä rannalle.

Kun eläin oli ennättänyt puolitiehen virtaa, tähtäsi metsästäjä silmänräpäyksen ja laukasi.

Kun savu oli haihtunut, ei koiraa enää näkynyt ja ainoastaan tumma veripilkku näytti paikan, mihin se oli vajonnut.

Pikaisesti latasi metsästäjä pyssynsä uudelleen, sillä hänen täytyi nyt olla valmiina puolustamaan niin hyvin turvattiaan kuin itseäänkin takaa-ajajilta.

Näitä ei tarvinnutkaan kauan odottaa, sillä kohta koiran kadottua, ilmestyivät ne pensaikkoon.

Kuultuaan laukauksen, aavistivat he koiran kohtalon; ja kun he nyt eivät nähneet koiraa vedessä eivätkä kuulleet sen haukuntaa, joka kyllä äsken oli kaikunut, löytäessään jäljet vastaiselta rannalta, muuttui heidän aavistuksensa

varmuudeksi. Jos he olisivat tarvinneet tarkempaa todistusta, olisi veripilkku vedessä sen kyllä voinut antaa.

„Kuka roisto on uskaltanut ampua koirani?“ huusi yksi ratsastajista vihanvimmoissa, nähtyään metsästäjän.

„Rauhoittukaa“, vastasi tämä tyynesti. „Näin koiran ajavan ihmistä, ja silloin oli velvollisuuteni pelastaa hänet“.

„Jos näitte koiran ajavan ihmistä, kuten sanoitte, niin tiedätte myös, että se oli vain neekeri“.

„Ja te tiedätte ehkä myös olevanne Arkansasissa, jossa neekereitäkin pidetään ihmisinä. Siis samassa kun tulitte koirinenne rajan yli, teitte itsenne syypääksi rangaistusta ansaitsevaan tekkoon, joka voisi saattaa teidät kuritushuoneeseen, jos laki kaikessa ankaruudessaan pannaan täytäntöön“.

„Kirottu saksalainen!“ huusi orjametsästäjä vihasta kuohuen ja tarttui samalla olallaan riippuvaan kivääriin.

„Tyyntykää, tai ammun teidät“, sanoi metsästäjä lujalla, vakavalla äänellä tähdäten vastustajaansa.

Niin kiihoittunut kuin tämä olikin, näki hän, ettei kannattanut ruveta taisteluun näin rauhallisen vastustajan kanssa. Hän ripusti siis kivääriin taas olalleen ja kääntyi seuraajaansa, joka varon vuoksi oli jo vetäytynyt takaperin.

„Olkaa varoillanne“, huusi hän ratsastaessaan pois ja ojentaen uhkaavasti kättään nuorelle metsästäjälle, „tätä en ole unhoittava ja toivon, että pian koittaa se päivä, jolloin me etelä-valtioiden asukkaat saamme tehdä tilin kanssanne, te orjain ystävät. Ja teitä, kirottu saksalainen, muistetaan silloin ensi sijassa“.

„Kuka tuo mies oli?“ kysyi metsästäjä musta-ihoiselta, joka nyt vasta, ratsastajien poistuttua, tunsii olevansa täydessä turvassa.

„Se oli massa Jervis Coushatten'ista. Varokaa häntä, massa, sillä hän on ilkeä ihminen, joka tappaa ihmisen yhtä helposti kuin koiran“.

„Minusta se on jokseenkin yhdentekevää“, sanoi metsästäjä hymyillen, „ja jos herra Jervis ei olisi ollut kyllin viisas poistumaan, olisi hän saanut saman kohtalon kuin koiransakin. Mutta tuleppa nyt, lähdetään kotiin, sillä jos olet juossut koko tuon pitkän matkan Coushatten'ista tänne, olet kaiketi väsynyt ja nälkäinen“.

Farmilla*).

Noin peninkulman päässä siitä paikasta, jossa kohtasimme metsästäjän, oli saksalaisen uudis-

*) Farm = englantilainen nimitys amerikkalaiselle maatilalle.

asukkaan Stefan Lignerin farmi, ja nuori metsästäjä oli hänen vanhin poikansa Fritz.

Talo oli tilava, hyvin rakennettu puulinnoitus, jota ympäröivät talli- ja varastorakennukset. Farmin ulkonäkö kaikessa yksinkertaisuudessaan todisti asukkaiden järjestyksen- ja kauneudenais-tia. Perheeseen kuului Ligner, hänen vaimonsa, kolme poikaa ja kaksi tytärtä.

Vähää ennen päivällisaikaa oli Fritz saapunut kotiin suojattineen ja oli heti pitänyt huolen, että Sam, joksi neekeri itseään nimitti, tuli hyvin ravituksi. Poika parka oli edellisenä iltana karannut isäntänsä luota välttääkseen huomiseksi luvattua rangaistusta eikä hän pakomatalla ollut nauttinut ollenkaan ruokaa, koska pelko, ettei ehtisi aamuksi Arkansasin rajan yli, ei ollut suonut hänelle yhtään rauhaa. Mutta aamun sarastaessa oli hän vielä monen tunnin matkan päässä pelastavalta rajalta, jonne hän saapui vasta puolenpäivän aikaan, takaa-ajajat aivan kintereillään.

Perheen istuessa päivällispöydässä lukuunottamatta isää, joka sattumalta ei ollut kotona, kuului äkisti kavionkopsetta ulkoa.

Rouva Ligner, joka istui lähinnä ikkunaa, kääntyi katsomaan ulos.

„Isä tulee!“ huudahti hän kummastuneena. Aamulla oli Ligner ratsastanut pieneen, tunnin matkan päässä olevaan Oaksvillen kaupunkiin, jossa oli toripäivät.

Ei vielä koskaan ollut hän tälläisenä päivänä

palannut näin aikaseen. Hänellä oli varmaan ollut joku erityinen syy lähteä kotiin näin pian.

Ligner jätti hevosen toiselle, neljäntoista vuotiaalle pojalleen, joka heti oli kiiruhtanut häntä vastaan, ja astui itse sisään.

„Ei kai sinulle liene mitään onnettomuutta tapahtunut?“ kysyi rouva Ligner mieheltään, jonka kasvoilla näkyi alakuloinen ilme.

„En ole itsepuolestani joutunut onnettomuuteen“, vastasi Ligner, mutta olen saanut kuulla huolestuttavia uutisia, jotka myös koskevat meitä, ja pelkään, että saamme kokea kovia aikoja. Täydellinen riita on syttynyt Pohjois- ja Etelävaltioiden kesken; sota on jo alkanut, ja Oaxacassa kerrottiin Louisianan neekerinräkkääjien aikovan karkoittaa pois kaikki vapaat farmarit, koska he pitävät näitä vihollisinaan. Mutta kuka tuo mies on?“ keskeytti hän osottaen innokkaasti aterioidsevaa Samia.

„Neekeri, joka on karannut isännältään“, selitti Fritz. „Kohtasin hänet tänä aamuna metsätysretkelläni virran luona, ja kun poika parka oli aivan väsynyt ja nälkäinen, toin hänet tänne“.

„Mielelläni suon hänen levätä luonamme“, sanoi Ligner, mutta sitten hänen täytyy lähteä täältä, sillä ei ainoastaan hän ole vaarassa näin lähellä rajaa uudelleen joutua isäntänsä huostaan, vaan myös me panisimme itsemme alttiiksi vaaralle, jos hän jäisi luoksemme. Juuri nyt pitää meidän välttää ärsyttämästä orjain omistajia, sillä

pelkään muutenkin joutuvamme heidän kanssaan tekemisiin“.

Fritz ei voinut muuta kuin yhtyä isän mieliteeseen ja sydämessään moitti hän itseään, kun oli esiintynyt niin jyrkästi orjanajajia kohtaan. Hän katui katkerasti koiran tappamista ja sitä seuraavaa riitaa sen isännän kanssa. Mutta mikä kerran oli tapahtunut, sitä ei enää voitu muuttaa, eikä nyt ollut muuta tehtävää kuin tyyneästi odottaa seurauksia. Fritz oli toki iloinen, ettei ollut kertonut isälle tarkemmin kohtauksestaan neekerin kanssa ja hän päätti olla sitä tekevä, jottei enentäisi isän levottomuutta.

Aterian jälkeen vei hän neekerin erääseen varastohuoneeseen, jossa tämä voisi rauhassa levätä lähteäkseen sitten matkaansa.

Neekeriä ei näkynyt koko päivässä; mutta kun otaksuttiin poika paran olevan väsyneen yöllisistä vaivoista, ei Fritz hänestä välittänyt. Mutta kun hän seuraavana aamuna tuli varastohuoneeseen, oli neekeri kadonnut. Joskin Fritz piti tällaista hyvästijättöä jokseenkin harvinaisena, oli hän toki iloinen, että Sam oli poissa, ja koska kasvimaa, josta neekeri oli karannut, oli jokseenkin etäällä Lignerin asunnosta, toivoi hän että koko tapahtuma pian unohtuisi.

Piilossa.

Dick Jervisillä, kuten kaikilla halpamaisilla luonteilla, oli hyvin niukalti rohkeutta, ja siksi oli hän vetäytynyt takasin tavattuaan Fritsin virran luona. Mutta siltä ei hän ollut luopunut aikeestaan vielä kerran saada haltuunsa tuo karannut neekeri.

Seuralaisensa, erään lähiseudun kasvimaan omistajan kanssa, saapui hän pitkän vaivaloisen ratsastuksen jälkeen pitkin karuja maita Oaksvillen kaupunkiin tiedustellakseen siellä, kuka se oli, jonka hän oli virran luona kohdannut.

Ravintolan isäntä, jonka luokse hän asettui asumaan, arvasi tosin heti, kuultuaan Jervisiltä nuoresta metsästäjästä, ettei se voinut olla kukaan muu kuin Fritz Ligner. Mutta kun hän aavisti, mitä muukalaisella oli mielessä, ei hän ollut halukas jättämään orjan omistajan kostettavaksi nuorta farmaria, jonka hän kyllä tunsi. Teko hänen mielestään oli sangen kiitettävä, ja siksi selitti hän vaan Jervisille, että on aivan mahdotonta tuntea henkilöä tällaisesta pintapuolisesta kuvauksesta. Samalla antoi hän Jervisille hyvän neuvon olemaan varovainen kuulustellessaan karannutta orjaa Arkansasin rajojen sisäpuolella, koska kaikki tämän maan farमारit paheksuivat näitä takaa-ajoja.

Kun Jervis sitte oli tiedustellut asiaa monelta muulta tämän pikku kaupungin asukkaalta, mutta yhtä huonolla menestyksellä, päätti hän itse koettaa onneaan metsästäjän etsinnässä.

Muutaman tuntisen levon jälkeen läksi hän liikkeelle. Tiellä kohtasi hän kaupunkilaisen, jolta hän tarkoin tiedusteli lähiseudun farmarien nimet. Saatuaan tietää, että lähistöllä asui ainoastaan kaksi farmaria ja kuultuaan tarkemmin näiden perheoloista, oli hän varma, että nuori metsästäjä ei voinut olla kukaan muu kuin Stefan Lignerin vanhin poika.

Vaikka Jervis nyt luulikin olevansa varma asiastaan, tahtoi hän kuitenkin ensin ottaa selkoa, oleskeliko karannut neekeri vielä Lignerillä. Hän oli nyt tullut niin lähelle farmia, että voi nähdä rakennukset.

Voidakseen huomaamatta tehdä havainnoitaan, satoi hän hevosensa pensaikkoon ja lähestyi varovaisesti rakennusta, jonka läheisyyteen hän piiloutui.

Puolen tunnin kuluttua näki hän kaikkien perheen jäsenten tulevan ulos ja niiden joukossa myös vastustajansa; mutta musta-ihoista ei hän voinut huomata, jonka vuoksi hän otaksui tämän jo lähteneen sieltä.

Perheen jäsenien joukossa oli myös Lignerin yhdeksäntoistavuotias tytär Elsa. Nähtyään hänet, keksi Jervis äkkiä omituisen kostotuuman: hän päätti viedä tytön mukanaan, koska hän siten varmasti luuli antavansa tuolle vihatulle perheelle kovan iskun.

Voidakseen onnistua tässä tehtävässä, oli kasvimaan omistajalle välttämätöntä turvautua toisten ihmisten apuun, ja sentähden täytyi hänen

palata Oaksvilleen neuvottelemaan naapurinsa kanssa, joka odotteli häntä täällä.

Saavuttuaan kaupunkiin, kohtasi hän ystävänsä Tomkinsin edeltäpäin sovitulla paikalla. Tämä näyttäytyi kuitenkin haluttomalta tekoon, joka hänestä oli sangen vaarallinen. Vaikkei hän arvellutkaan, ryhtyessään avustamaan ystävänsä neekerin ajossa, josta ei mitään vaaraa voinut olla, koska tämä oli aivan aseeton, ei hänellä kuitenkaan ollut halua mahdollisesti joutua tekemisiin ihmisten kanssa, jotka — päättäen nuoren miehen esiintymisestä — kyllä osaisivat puolustautua urhollisesti. Hän kieltäytyi sentähden olemasta avulhisena nuoren tytön ryöväyksessä, eikä häntä voitu siihen taivuttaa nuhteilla eikä pilanteolla. Jervis katsoi sentähden olevansa pakotettu lykkäämään tuumansa toimeenpanon siksi, kunnes hänelle onnistuisi saada toinen apulainen.

Onnettomuustoveri.

Vaikka Jervis mitä huolellisimmin koetti piiloutua tehdessään havainnoitaan Lignerin farmilla, huomattiin hänet kuitenkin, ja hänet näki juuri turhaan etsimänsä neekeri.

Kun Sam monta tuntia nukuttuaan heräsi, tuli hän sattumalta katsoneeksi yhdestä varasto-

huoneen ilmareijistä ja silloin havaitsi hän ympäri hiipivän kasvimaan omistajan.

Sam ymmärsi, että hänen entisen isäntänsä käynti tarkoitti juuri häntä ja pysyttelihe huolellisesti piilossa päivän ajan; mutta illan tullen jätti hän pakopaikkansa, joka ei enää tuntunut turvaliselta ja haki itselleen varmemman piilopaikan metsässä.

Monivuotisen, aina aikaisimmasta nuoruudesta saakka kestäneen orjuuden jälkeen tuntui Samista nyt vapaus siinä määrin suloiselta, että hän päätti nauttia siitä eteenpäin, vaikkakin se toisi mukanaan kieltäytymistä ja puutetta. Mieluummin tahtoi hän elättää itsensä metsän antimilla, kuin heti ryhtyä työhön, vaikkakin vapaana työmiehenä.

Suojaksi tuulta ja ilmaa vastaan rakensi hän itselleen majan kauas ihmisasunnoista tiheiden pensastojen suojelemaan, melkein läpi pääsemättömään paikkaan ja kokosi sinne mitä hän retkeillessään erämaissa löysi syötäväksi kelpaavaa.

Omituisella näppäryydellä, joka on huomattava ominaisuus neekereillä, valmisti hän itselleen kalaverkon niinistä ja meriheinästä sekä joukon pyydyksiä metsänriistaa varten, ja kun hänen metsästysyrityksensä onnistuivat uskomattoman hyvin, voi hän tyyneesti odottaa lähimpää tulevaisuutta.

Kun hän illalla toisena päivänä Arkansasiin tulostaan palasi metsästysretkeltä, kuuli hän kaukaa koiran haukuntaa. Hän tunsu koiran olevan entisen isäntänsä hirvittävän verikoiran.

Epäilemättä oli koira jonkun karanneen orjan jälillä — jonkun Samin onnettomuustoverin, ja Sam päätti sentähden kiiruhtaa tälle onnettomalle avuksi.

Hänellä tosin ei ollut muuta puolustusasetta kuin vahva puunoksa, mutta sellaisella ruumiinvoimalla, kuin Samilla oli, voi sitäkin asetta käyttäen menestyksellä puolustukseksi koiraa vastaan, olipa se sitten kuinka iso ja vahva tahansa.

Empimättä kiiruhti rohkea neekeri siihen suuntaan, josta koiran haukunta yhä selvemmin ja voimakkaammin kuului. Hetkisen kuluttua näki hän raivoisan eläimen kita avoimena seisovan puun juurella, jonka oksilla ahdistettu orja raukka oli hakenut turvaa koiralta, koska hänen oli mahdoton pelastua pakenemalla. Hänellä ei ollut muuta neuvoa kuin heittäytyä takaa-ajavien ratsastajien käsiin, koska nämä koiran haukunnan ohjaamina yhä lähenivät, niin että heidän äänensä jo kaukaa kuului.

Kun Sam lähestyi puuta, tunsikoira vaistomaisesti hänet viholliseksi ja syöksyi mielettömästi haukkuen hänen kimppuunsa.

Sam pysähtyi odottaakseen koiran hyökkäystä, ja kun eläin tuli lähemmäksi, antoi hän sille päähän niin voimakkaan iskun oksaisella sauvalla, että se kaatui maahan.

Sam tappoi sen täydellisesti lyömällä sitä uudelleen ja huusi sitten puussa istuvalle säikähtyneelle pakolaiselle käskien häntä kiireesti seuraamaan itseään.

Ei ollutkaan varaa tuhlata aikaa, sillä tuskin olivat molemmat neekerit kadonneet pensaikkoon, kun jo takaa-ajajat tulivat näkyviin, ja kun koiran ohjaava haukunta nyt oli vaiennut, tähystelivät he innokkaasti kaikille suunnille.

Ratsastajat, joita oli kolme, eivät voineet ymmärtää, miksi koira näin äkisti vaikenä, vaikka se äsken kiivaalla haukunnallaan oli ilmoittanut, että oli saanut pakolaisen kynsiinsä tai ainakin löytänyt jäljet, kunnes he viimein löysivät sen kuolleen ruumiin.

Huomattuaan tämän, joutuivat orjan-ajajat vimmoihinsa, varsinkin kun he äsken varmaan luulivat jo saavansa pakolaisen kynsiinsä.

Kun he huomasivat olevan turhaa pitkittää takaa-ajoa ilman koiran apua, niin he tutkittuaan lähimmän ympäristön, kääntyivät pois ja ratsastivat virran rantaa pitkin Oaksvilleen päin.

Sam oli maannut piiloutuneena tiheässä pensaikossa, josta hän tarkasteli ratsastajia. Kun nämä olivat menneet, vei hän pelastamansa neekerin, joka oli ollut hänen toverinaan Jervisin kasvimaalla, pieneen majaan, jossa pakolainen sai tyydyttää nälkänsä ja nauttia tarpeellista lepoa.

Hän kertoi, että kun Jervis turhaan ajettuaan Samia oli tullut kotiin ilman koiraa, oli hän kolmen toverin kanssa päättänyt paeta samaa tietä kuin Sam oli kulkenut. Illalla olivat he lähteneet karkuretkelle ja erosivat yöllä saattaakseen takaa-ajajat harhateille. Toby, jonka Sam oli pe-

lastanut, ei sentähden voinut kertoa mitään toveriensa kohtalosta.

Tobyn kertomus saattoi Samin mieltiväiseksi.

Jos useampia tovereita oli paennut siihen suuntaan, missä he nyt oleskelivat, oli otaksuttavaa, että Jervis, joka ei ollut takaa-ajajien joukossa, oli koonnut vielä useampia ratsastajia ja koiria pakolaisia takaa-ajaakseen. Siinä tapauksessa voivat molemmat neekerit pelätä, että koirat viimein löytävät heidän jälkensä.

Jos he jäisivät majaan tai sen läheisyyteen, voisivat he helposti joutua takaa-ajajien kynsiin, ja siksi oli heidän kiireimmiten jätettävä tämä paikka.

Sam teki heti päätöksen. Otettuaan mukaansa majassa löytyvät ruokaneuvot, läksi hän toverineen siihen paikkaan, jossa kuollut koira oli. Siitä lähtivät molemmat Tobyn kulkemaa tietä aina virralle saakka, jonka yli he uivat. Toisella puolen virtaa seurasivat he tarkoin Tobyn entisiä jälkiä, jotka vallan hyvin näkyivät pitkässä heinikossa, ja saapuivat pienelle purolle, joka etempänä yhdistyi virtaan.

Tässä he jättivät jäljet, menivät veteen, joka haihdutti kaikki heidän jälkensä ja piiloutuivat sitte tiheään pensaikkoon virran eteläpuolelle, siis Louisianan alueelle.

Tässä uudessa piilopaikassaan tunsivat pakolaiset olevansa jokseenkin turvatut; sillä tusinakaan parhaita verikoiria ei voisi löytää heidän jälkiänsä, jotka vesi oli täydelleen haihduttanut.

Ja kukaan ei taas arvaisi heitä etsiä täältä, sillä ei ollut otaksuttavaa, että paenneet neekerit piiloutuisivat orjavaltion rajojen sisäpuolelle, kun kerran vapaa valtio oli niin lähellä.

Jos koirat, jotka olivat lähetetyt ajamaan Tobyä, mahdollisesti seuraisivat hänen jälkiään purolle saakka, ei ollut luultavaa, että orjan etsijät kiinnittäisivät siihen huomiota, koska he tiesivät Tobyn juuri paenneen sitä tietä, eikä suinkaan kenenkään mieleen juolahtaisi hänen palanneen samaa tietä Louisianaan.

Jo seuraavana aamuna kävi Samin arvelu toteen, että takaa-ajoa alettaisiin uudelleen, sillä pakolaiset kuulivat selvästi piilopaikastaan verikoirien rajua haukuntaa, kun ne samoilivat metsissä toisella puolen virtaa ja useamman kerran lähestyivät rantaa.

Melkein koko päivän vallitseva levottomuus todisti orjan etsijäin mitä huolellisimmin tarkastavan koko metsän.

Vaikka illan tullen melu vaikenä, eikä enää ollenkaan kuulunut koiran haukuntaa, eivät pakolaiset koko seuraavanakaan päivänä uskaltaneet jättää piilopaikkaansa, joka tähän saakka oli näyttänyt turvalliseksi. Vasta kolmantena päivänä, kun ruokaneuvot alkoivat olla lopussa, jättivät he paikan.

He palasivat virralle samaa tietä kuin olivat tulleetkin, uivat yli ja suuntasivat kulkunsa Samin majalle.

Mutta he eivät olleet kulkeneet montaakaan

askelta, kun he kuulivat päristelemistä läheisestä pensastosta.

Sam antoi toverilleen merkin piiloutua ja itse hiipi hän pensastoon, josta oli kuullut pärskymisen.

Suureksi hämmästyksekseen huomasi hän silloin viisi satuloittua hevosta, joiden joukossa oli myös hänen entisen isäntänsä raudikko.

Kiireesti palasi hän toverin luokse ilmoittaakseen tälle uhkaavasta vaarasta ja etsiäkseen turvallisemman paikan. Mutta pakeneminen näytti olevan jo liian myöhäistä, sillä vähän matkan päässä kuulivat he orja-metsästäjien lähestyvän, jotka nähtävästi olivat jalkaisin tehneet tutkimusretken.

Pakolaiset ennättivät töin tuskin piiloutua lähimpään pensaikkoon, ja he näkivät nyt sieltä entisen kiusaajansa Jervisin neljän tuntemattoman miehen seurassa, jotka väkivallalla laahasivat muassaan vangittua tyttöä.

Aivan lähelle molempien neekerien piilopaikkaa pysähtyivät orja-metsästäjät, joita nyt täydellä syyllä voi sanoa ihmismetsästäjiksi.

Vangittu tyttö viskattiin häntä varten varatun hevosen selkään, ja senjälkeen hyppäsivät ratsastajat satulaan ja ratsastivat saaliineen tiensä etelään päin.

Takaa-ajo.

Niin pian kuin Jervis tovereineen oli kadonnut näkyvistä, ryömivät neekerit pois pensaikosta ja riensivät heti Lignerin farmille kertomaan nuoren tytön ryöstöstä. Sam oli näet tuntenut hänet Lignerin tyttäreksi.

Ettei siellä ollut aavistustakaan tytön katoamisesta, sen arvasi Sam osittain siitä, ettei farmilta kuulunut laukauksia eikä huutoakaan, ja osittain siitä, että rosvot olivat sitoneet huivin tytön suun eteen estääkseen häntä huutamasta. Tämä varokeino olisi näet muuten ollut turha, jos olisi voinut otaksua tytön omaisten nähneen ryöväyksen.

Sam ei ollutkaan erehtynyt arveluissaan, sillä tullessaan farmille näki hän pelastajansa, Lignerin vanhimman pojan kaikessa rauhassa työskentelevän pihalla, niinkuin ei mitään erityistä olisi tapahtunut.

Sam hyökkäsi hengästyneenä ja liikutettuna nuoren miehen luo.

„Ilkeä massa Jervis“, huudahti hän, „on juuri nyt ryöstänyt nuoren neidin ja vienyt hänet pois hevosellaan“.

Fritz hämmästyi niin, että hän töin tuskin kykeni käsittämään Samin sanojen merkitystä; vasta hetkisen mietittyään hän ymmärsi, mitä oli tapahtunut.

„Onko hän vienyt sisareni?“ kysyi hän säikähtyneenä.

„Niin, nuoren neidin täältä“, vastasi neekeri,
„Sam on nähnyt kaikki tuolla metsässä“.

„Ja missä se roisto on?“ huudahti Fritz.

„Toisella puolen virtaa“ — samalla osotti Sam siihen suuntaan, johon Jervis apulaisineen oli ratsastanut. Fritzin ja Samin kova-ääninen puhelu oli antanut aiheita perheen muille jäsenille tulemaan pihalle heidän luokseen. Samalla kuin rouva Ligner puhkesi itkuun kuullessaan tyttärensä ryöstöstä, kiiruhtivat miehet varustautumaan aseilla ja noutamaan hevosia tallista.

„Sinun täytyy näyttää meille tietä!“ huudahti Fritz neekerille tuoden hevosen hänenkin varalleen.

Kun he olivat valmiit matkalle lähtemään, selitti Sam, että hänen toverinsa Tobykin täytyy tulla mukaan, koska heitä muuten tulee liian vähän. Toby itsekin oli halukas seuraamaan heitä; mutta pian huomattiin, ettei hän osannut ratsastaa. Hänet jätettiin sentähden farmille rouva Lignerille turvaksi, mutta toiset, nimittäin Ligner itse, hänen poikansa Fritz ja kahdeksantoistavuotias Barthel sekä Sam tien näyttäjänä, lähtivät matkalle.

Fritz Ligner esitti, että heti farmin läheltä pitäisi mennä virran yli ja etsiä rosvojen jälkiä toiselta rannalta. Mutta varovainen Sam kehoitti ratsastamaan virran rantaa pitkin aina sinne saakka, jossa hän oli tavannut Jervisin seuralaisineen ja sieltä vasta ruveta etsimään heidän jälkiään. Ja niin hartaasti kuin Stefan Ligner

toivoikin voivansa mahdollisimman pian saavuttaa tyttärensä ryöstäjät, suostui hän kuitenkin Samin ehdotukseen, koska sillä näytti olevan parhaat edellytykset yrityksen onnistumiseen.

Ratsastamalla samaa tietä, jota neekerit olivat tulleet farmille, menetettiin tosin enemmän aikaa, kuin jos olisi menty suoraan Coushatteniin, mutta vielä enemmän olisi mennyt aikaa hukkaan, jos olisi ratsastettu ympäri metsiä löytämättä rosvojen jälkiä.

Vaikka orjametsästäjät olivat päässeet puolen tunnin matkan edelle, heidän takaa-ajajiensa tehdessä kierroksen, pieneni tämä ero kuitenkin vähitellen, kun Jervisillä oli tyttö mukanaan hevosen selässä, eikä tämä siis voinut juosta yhtä nopeasti ja sitkeästi kuin toiset hevoset.

Sam ratsasti täyttä laukkaa muutaman askeleen seuraajainsa edellä, tarkastellen vainukoiran tavoin haukan silmillään jälkiä maassa, ja ainoastaan muutamain paikoin, missä jäljet olivat epäselvät, täytyi hänen hetkeksi hiljentää vauhtia.

Ryövärien valitsema tie ei vienyt suoraa päätä Coushatteniin, vaan enemmän luonaiseen, ja nyt huomasivat Samin toverit olleen edullista seurata hänen neuvoansa, koska heidän muutoin olisi pitänyt valita Oaksvillestä Coushatteniin vievä tie, kun taas Jervis oli valinnut Haynesvillen ja Alansin kautta kulkevan tien, nähtävästi eksyttääkseen takaa-ajajiaan. Tosin Coushatteniin olisi päästy toistakin tietä vieläpä olisi pikemminkin saa-

vuttu perille, koska tämä oli lyhempi kuin Jervisin valitsema tie. Mutta Ligner poikineen toivoi saavuttavansa rosvot, ennenkuin nämä ehtisivät Coushatteniin, jossa olisi vaikeampi, kuin tiellä, ryöstää Jervisiltä hänen saaliinsa.

Vasta eteläpuolella Haynesvilleä yhtyivät rosvojen jäljet maantiehen. Epäilemättä he tahtivat välttää tuota pikku kaupunkia, koska pelkäsivät herättävänsä huomiota, kun heillä oli vangittu tyttö muassaan, ja asukkaat ehkä olisivat kiiruhtaneet tälle avuksi.

Kun takaa-ajajat tuntia myöhemmin saapuivat Allansin pieneen kaupunkiin ja kysyivät Jervisistä seuralaisineen, saivat he tietää, ettei Jervis ollut ratsastanut kaupungin läpi; mutta vähää enemmin olivat muutamat kaupungin portilla leikkivät pojat nähneet pienen ratsastaja-parven, joka kuletti mukanaan naishenkilöä, aivan lähellä kaupunkia poikkeavan tieltä ja ratsastavan läheiseen metsään.

Oli päivän selvää, että Jervis oli välttänyt tätä paikkaa samasta syystä kuin oli ratsastanut Haynesvillenkin sivu. Mutta koska orjametsästäjät vasta vähän aikaa sitte olivat kulkeneet tästä ohi, ja koska heidän valitsemansa kierros ainakin puolella tunnilla pitensi heidän matkaansa, toivoi Ligner, että heidän onnistuu saapua perille ennen Jervisää.

Ratsastajat kulkivat nyt eteenpäin mahdollisimman nopeasti, ja kun he saapuivat pienelle virralle noin peninkulman päähän Allansista ete

lään, kuulivat he eräältä etelästäpäin tulevalta ratsastajalta, ettei heidän takaa-ajettavansa vielä olleet saapuneetkaan maantielle. Heidän oli siis onnistunut päästä rosvoista edelle, ja Ligner päätti piiloutua poikineen rannalle puiden taakse, josta hyökkäisivät rosvojen kimppuun näiden saavutua paikalle. Ilta tuli ja pimeys laskeutui korkeiden tuuheiden puiden ympäröimälle rantaseudulle.

Ligner nuoremman poikansa Barthelin seurassa asettui pensaikkaan oikealle puolen tietä, Fritz ja Sam piiloutuivat toiselle puolelle.

Oltiin sovittu, että Fritz, Sam ja Barthel ampuisivat Jervisin tovereita ja Ligner itse hyökkäisi Jervisin kimppuun.

Noin kymmenen minuuttia oli kulunut miesten tulosta virralle, eikä vielä näkynyt Jervisää kumppaneineen. Sentähden oli syytä pelätä heidän kulkeneen virran yli toisesta paikasta ja olevan nyt takaa-ajajistaan edellä. Siten olisi mahdollisesti menetetty niin vaivaloisesti saavutettu ennätys, ja kun sen lisäksi yökin kohta tuli, oltiin vähällä menettää toivo saada rosvoit kiinni, kun nämä pimeässä helposti voisivat päästä pakoon.

„Tuolla ne tulevat“, kuultiin Barthelin äkisti kuiskaten sanovan, ja nyt kuuluivat hevosten askeleet kuuntelevien korviin.

Joku minutti jälkeensä saapuivat ratsastajat rannalle; mutta nyt oli tullut jo niin pimeä, ettei kukaan kyennyt tuntemaan heitä. Ainoa,

mikä pimeässä voitiin havaita oli se, että yhdellä hevosella ratsasti kaksi henkilöä, ja tässä oli kyliksi vakuutta Lignerille ja hänen seuralaisilleen siitä, että ratsastajat todellakin olivat heidän takaa-ajettaviansa Kolme pyssyimestä tähtäsi, ja sillä aikaa kuin Ligner hyökkäsi hevosen luo, jonka selässä oli kaksi ratsastajaa, ampuivat hänen toverinsa toisia.

Ahdistetut, jotka pimeässä eivät voineet nähdä vastustajistansa muuta kuin ainoastaan heidän kivääriensä tulen, hämmästyivät ja säikähtyivät, niin etteivät yrittäneetkään tekemään vastarintaa, vaan ratsastivat niin nopeaan kuin voivat matalan virran yli ja katosivat pimeyteen.

Mutta Jervis tunsu äkisti mustan olennon pidättävän itseään tarttumalla hevosen ratsustimiin. Ratsastaja otti heti esille revolverin ampuakseen tuntematonta päällekkarkaajaa, samalla kun tämä taas kohotti kiväärinsä perän häntä kohti.

Saatuaan kivääristä iskun kasvoihinsa, horjahti Jervis taaksepäin hevosen selässä, joka karkasi pystyyn; mutta samassa kaatui Ligner luodin satuttamana maahan.

Hetkisen näytti siltä kuin Jervis saamastaan voimakkaasta lyönnistä putoasi hevosen selästä, mutta oltuaan pari kertaa vähällä keikahtaa kumoon, tointui hän, ja ennenkuin toiset ahdistajat olivat ennättäneet Lignerin avuksi, kannusti Jervis hevosta ja ajoi hurjaa vauhtia vastaiselle rannalle.

„Me ratsastamme hänen jälkeensä!“ huusi

Fritz tovereilleen, mutta ennenkuin he ennättivät hypätä hevosten selkään, oli Jervis vankineen jo kadonnut pimeyteen.

Koska nyt oli turha ruveta pimeässä ajamaan takaa pakolaista, joka aikoja sitten oli voinut poiketa tavalliselta kulkutieltä, jätti Fritz takaa-ajon sikseen ja palasi isänsä luo tutkimaan hänen haavaansa.

Ligner makasi maassa luodinhaava jalassa.

Luoti oli tunkeutunut reiteen, mutta onneksi ei se näkynyt vahingoittaneen reisiluuta, koska haavoitettu voi liikuttaa jalkaa, josta tosin vuoti kovasti verta.

Kun hänelle ilmoitettiin rosvon paenneen, tuli hän hyvin tyytymättömäksi ja sanoi, että olisi pitänyt seurata roistoa.

Fritz rauhoitti häntä sillä, että vaikk'ei takaa-ajo tosin tällä kertaa ollut onnistunut, pitää heidän innokkaasti jatkaa sitä ja ratsastaa suoraan Coushatteniin ottaakseen siellä kiinni rosvon, kunhan ensin haavoitettu on viety kahden englannin peninkulman päässä olevaan Allansin kaupunkiin.

Kasvimaalla.

Hankittuaan isälleen tarpeellista hoitoa Allansissa ja lähetettyään veljensä kotiin noutamaan vaunuja, ratsasti Fritz Samin mukana samana

yönä Coushatteniin ja saapui sen läheisyyteen seuraavana aamupäivänä. He pysähtyivät kasvi-
maan lähellä olevaan metsään ja olivat siellä koko
päivän vakoilemassa. Pimeän tullen läksi Sam
neekerien asunnoille, hankkiakseen tietoja Jer-
visin ryöstämästä nuoresta tytöstä.

Pimeän suojassa hiipi hän varovaisesti erää-
seen neekerimajaan ja kuunneltuaan tarkoin, ettei
sisällä ollut muita kuin mustia ystäviä, astui hän
sisään.

Hänen esiintymisensä herätti suurta kum-
mastusta entisissä tovereissa.

Kun Jervis ilman koiraa ja alakuloisena oli
palannut kotiin Samia takaa-ajamasta, olivat he
arvelleet Samin päässeen pakoon; mutta yhtä hel-
posti olisi voinut tapahtua, että hän olisi saanut
loppunsa koiran lailla. Mutta nyt astui hän äkisti
heidän keskeensä ilmi elävänä ja koko hänen
esiintymisessään ilmeni jonkinlaista varmuutta.

Kun Sam oli vastaillut kaikkiin uteleviin ky-
symyksiin, joita hänen entiset toverinsa hänelle
tekivät, tiedusteli hän, mihin Jervis oli vienyt
tyttö raukan.

Ihmeekseen sai hän kuulla, ettei Jervis ollut
vielä tullut kotiin retkeltään ja että ainoastaan
muutamats hänen ystävistään olivat palanneet, yksi
karanneista neekereistä mukanaan.

Näine tietoineen Sam palasi Fritz Lignerin
luo, joka nyt ei voinut ymmärtää, mihin Jervis
oli mennyt ja vienyt hänen sisarensa.

Nuoresta miehestä oli tosin hyvin vaikeata jäädä tähän paikkaan toimeettomaksi, kun oli epävarma sisarensa kohtalosta, mutta hän piti kuitenkin viisaimpana odottaa täällä Jervisin palausta.

Kun hän seuraavana aamuna istui piilopaikassaan ja vaivasi aivojaan keksiäkseen jotakin keinoa sisarensa pelastamiseksi, tuli yksi kasvimaan orjista, joka tunsı Lignerin ja Samin piilopaikan, ja kertoi kuulleen eräältä kotiorjalta, että Jervis oli tullut kotiin myöhään edellisenä iltana ratsastaen yksin vieraalla hevosella ja kasvot verissä.

Fritz ei tiennyt, mitä hän asiain näin ollen tekisi, mutta hän päätti kuitenkin jäädä piilopaikkaansa saadakseen orjien kautta mahdollisesti tietää sisarensa olinpaikan, ja hän pyysi Samia tätä tarkoitusta varten vielä kerran menemään orjain luo.

Pimeän tultua hiipi Sam uudelleen neekerien asunnoille. Täällä vallitsi nyt mitä suurin hämmästys.

Jervis oli näet, joko vihoissaan häntä kohdanneesta vastoinkäymisestä tahi antaakseen neekereille kauhistuttavan esimerkin, käskenyt pieksää kiinni saadun orjan kuoliaaksi tämän toverien läsnäollessa. Kertomuksemme aikana ei ollenkaan ollut harvinaista, että orjia rangaistukseksi mitättömistä syistä piiskattiin niin armottomasti, että he muutamissa tapauksissa kuolivat rääkkäyksestä; mutta ei vielä koskaan ollut orjan omistaja mennyt julmuudessa näin pitkälle, että

hän olisi käskenyt piiskata kuoliaaksi orjan, joka hänelle on melkein saman arvoinen kuin hevonen maanviljelijälle; ja tämä tietysti oli pannut neekerien mielet kuohuksiin.

Kun nyt Sam, joka pakenemalla oli saanut vapauden, ilmestyi heidän luokseen ja kertoi, että myöskin Toby oli vapaana, heräsi kapinan halu näissä muutoin niin kärsivällisissä ja nöyrissä orjissa. He saivat Samilta tietää, että ainoastaan hieman enemmän kuin päivänmatkan päässä löytyi maa, jossa kaikki orjat olivat vapaita, ja heidän toiveittensa päämääränä oli nyt ainoastaan saavuttaa Samin johtamina tämä ihana maa.

Raaka ja julma isäntä ei kiiruhtanut panemaan toimeen kamalaa rangaistusta. Hän aikoi odottaa siksi, kunnes hän itse olisi hieman toipunut voidakseen olla läsnä julmassa näytöksessä, johon hän sitäpaitsi aikoi kutsua muutamia naapureitaan.

Orja raukoilla, joita tunnottomat työnkaitsijat piiskaniskuillaan joka päivä räökkäsivät, oli vähemmän syytä, kuin heidän isännällään, lykätä tuumansa toimeenpanoa, kun kapinan liekki kerran oli sytytetty. He eivät tienneet, milloin heidän onnettoman toverinsa piti kärsiä rangaistuksensa; mutta ei voinut vähintäkään aikaa hukata, voidakseen pelastaa hänet.

Kolmas päivä Samin saapumisesta kasvi-maalle, johon hän jäi siksi aikaa kuin Fritz Ligner palasi Allansiin, oli sunnuntai. Tänä päivänä, jolloin neekerit olivat työstä vapaina, oli heillä

tilaisuus kokoontua tehdäkseen varustuksia taistelua varten, ja tänä päivänä voivat he myös levähtää viikon vaivaloisen työn jälkeen ja koota tarpeellisia voimia aiottua pakoa varten.

Koko päivän neekerit lepäsivät ja vasta myöhään illalla näkyi yksinäisiä mustia olentoja hiipivän majasta majaan neuvotellakseen toverien keralla.

Koko sunnuntain vallinneen hiljaisuuden tähden neekerien kylässä, ei Jervisillä eikä hänen molemmilla työnkaitsijoillaan ollut aavistustakaan siitä rajū-ilmasta, joka uhkasi heitä, ja pimeän tultua istuivat he kaikki kolme kuluttamaan aikaansa kortinpeluulla, kun äkisti kova huuto kuului heidän korviinsa neekerien kylästä päin.

„Ihmettelen, mitä ne mustat roistot nyt aikovat“, sanoi Jervis vihaisella äänellä, sillä hän kärsi vielä haavoistaan ja oli sentähden luonteeltaan hyvin ärtyisiä. „Tombinson“, sanoi hän nuoremalle työnkaitsijalle, „mene sinne ja rauhoita roskajoukko piiskalla“.

Jällelle jääneet pelaajat heittivät pois korttinsa odottaakseen toveriaan, joka kiroillen lähti huoneesta asenaan suuri piiska ja vihoissaan siitä, että neekerien takia täytyi keskeyttää pelinsä, ja hän päätti oikein kunnollisesti kurittaa tuota „mustaa roskajoukkoa“.

Kun Tombinson äkisti tuli ulos kirikkaasti valaistusta huoneesta, näytti yö mustemmalta kuin se todellisuudessa oli ja esti häntä eroittamasta läheisiä esineitä. Hän ei sentähden nähnyt, että

hänen astuessaan rakennuksesta ulos musta olento kiiruhti muurin varjosta ja katosi taloa ympäröivään pensaikkoon.

Työnkaitsija oli tosin kuulevinaan ikäänkuin narinaa hiekassa, mutta hän ei kiinnittänyt siihen huomiota, kun hänen ajatuksensa yksinomaan olivat kiintyneet siihen, mitä mahtoi neekerikylässä tapahtua, sillä hän ei voinut ymmärtää syytä meteliin. Hänellä ei ollut aavistustakaan, että melu, joka oli lähtevinään riidasta, oli ainoastaan aiottu houkuttelemaan toisen tai mahdollisesti molemmat työnkaitsijat sinne, ja että neekerit olivat jo saaneet tiedon toisen työnkaitsijan lähenemisestä erään toverin kautta, joka oli ollut piilossa heidän isäntänsä huvilan lähellä, ja että he jo olivat valmiina ottamaan vastaan vihattua kiusaajaansa.

Neekerien asuntoja ympäröi korkea aita, jossa oli portti. Kun Tombinson saapui portille, huomasi hän sen olevan sisäpuolelta suljetun, sillä hän ei voinut sitä avata, vaikk'ei siinä ollut ollenkaan lukkoa.

Tästä odottamattomasta esteestä kiihtyi Tombinsonin viha, ja kun hän käski aukasemaan porttia, eikä sitä toteltu, potki hän sitä huutaen ja kiroten.

Kohta sen jälkeen kuultiin, että sisäpuolella jokin raskas esine vieritettiin pois, joku hetki myöhemmin avattiin toinen portin puolisko ja isokasvuinen neekeri näyttäytyi aukossa.

„Kuka on uskaltanut sulkea portin?“ ärjäsi

Tombinson neekerille, kohottaen piiskaa lyödäkseen häntä.

Neekeri oli astunut pari askelta takaperin laskeakseen työnkaitsijan sisään; mutta samassa silmänräpäyksessä kun tämä kohotti piiskan, heittäytyi neekeri salaman nopeudella kiusaajansa päälle ja tarttui toisella kädellään häntä kurkkuun, pitäen piiskaa toisessa.

„Haa, kapina!“ huusi Tombinson, joka kauhistuneena oli hypännyt takaperin, neekerin hyökätessä hänen päälleen. Samalla päästi hän huudon, mutta se kuului aivan epäselvästi, sillä äkisti tarttui hänen kurkkuunsa toinen neekeri, joka oli ollut vahdissa portin takana.

Muutama silmänräpäys senjälkeen ympäröi joukko neekereitä Tombinsonin ja hänet sidottiin käsistä ja jaloista.

Vaikkakin neekerit olivat äkisti ehkäisseet Tombinsonin huudon, oli se kuitenkin kuulunut kotona olijoiden korviin.

„Mikä se oli?“ huudahti Jervis peljästyneenä.

„Se kuului kuin ehkäisty hätähuuto“, lisäsi Glover, ensimmäinen työnkaitsija. „Neekerit ovat varmaankin tapelleet keskenään. Tahdon itse antaa heille tervehdyksen, ja ne, jotka ovat liian vilkkaita, minä kyllä tyynnytän kunnollisilla piiskanläimäyksillä. Sen jälkeen kun Pohjoisvaltioissa on ruvettu pitämään noiden mustien roistojen puolta, ei enää voi tulla toimeen heidän kanssaan, sillä he vaativat itseään kohdeltavan samalla lailla kuin valkoihaisia ja tulevat päivä

päivältä yhä röyhkeämmiksi ja häpeämättömämmiksi“.

Glover koetti näyttäytyä tyyneltä, mutta itseksseen pelkäsi hän pahinta, sillä ulos lähteissään otti hän mukaansa revolverin, joka riippui seinällä oven suussa.

Neekerikylässä melua yhä jatkui, ja kun Glover huomasi, ettei Tombinson ollut voinut mitään saada aikaan, vaan että hän ehkä oli vaarassa, alkoi hän juosta avuksi niin nopeasti kuin voi.

Neekerit, jotka kyllä olivat arvanneet, että Glover huomaa toverinsa olevan vaarassa ja sen tähden varustautuu aseilla, olivat nyt ryhtyneet toiseen keinoon, tehdäkseen työkaitsijan heille vaarattomaksi, kenenkään tovereistä tarvitsematta olla vaaralle alttiina.

Kun Glover saapui neekerikylään, oli portti raollaan, ja melu kuului kylän toiselta puolelta.

Hän juoksi edelleen tulisella vauhdilla, mutta juuri kun hän sivuutti portinaukon, kaatui hän rentonaan maahan. Kaatumisen oli aiheuttanut nuora, joka oli kiinnitetty tien poikki polven korkeudelle.

Koska Glover jo oli virittänyt revolverin hanaan, laukesi panos hänen kaatuessaan, eikä hän nyt ollut tilaisuudessa käyttämään asettaan, sillä ennenkuin hän ehti tointua äkillisestä kaatumisestaan, hyökkäsi hänen kimppuunsa joukko neekereitä, jotka olivat piiloutuneet portin molemmille puolin. Glover ennätti toki päästää kovan hätähuudon, ennenkuin voimakas nyrkinlyönti vas-

ten hänen kasvojaan, saattoi hänet vaikenemaan, ja kapula työnnettiin hänen suuhunsa.

„Nyt me noudamme massa Jervisin“, huusivat muutamat, ja koko joukko läksi portista isännän asunnolle.

Jo silloin, kun Tombinsonin huuto kuului, pelästyivät Jervis ja tuli epäluuloiseksi. Mutta kun laukaus pamahti ja toinen vielä kovempi hätähuuto kaikui, arvasi hän, ettei nyt ollut kysymyksessä neekerien välinen riita, vaan että se nyt koski häntä itseään, ja hänen omatuntonsa sanoi hänelle, että nyt oli tultu siihen, jota ei enää voinut välttää.

Yhä lähenei nyt kapinallisten orjain hurja huuto, ja Jervis tiesi itsellään olevan odotettavissa yhtä vähän armoa heidän puoleltaan kuin heillä oli ollut häneltä — hänen ainoa pelastuksensa oli sentähden pikainen pako.

Kiireesti hän sammutti tulen, vaikeuttaakseen neekerien takaa-ajoa, ja hyppäsi ulos rakennuksen takapuolisesta ikkunasta.

Puutarhan pensaiden suojaamana juoksi hän läheiseen metsään; mutta sielläkään ei hän tuntenut olevansa aivan turvassa, sillä hän oli varma, että neekerit etsisivät häntä metsästäkin, haettuaan ensin turhaan asunnosta.

Hän hyökkäsi siis yhä eteenpäin pimeässä kompastuen lakkaamatta kaatuneisiin puunrunkoihin ja kiertokasveihin. Kaatuessaan kerran löi hän jo ennestään haavoitetut kasvonsa puun-

juureen, niin että hän tuskasta melkein tunnotonna jäi makaamaan maahan.

Kun hän tuli tuntoihinsa, suuntasi hän kulkunsa metsän reunaan, peittäen käsillään kasvonsa, joita ankarasti pakotti.

Kun neekerien huutoa ei kuulunut lähempää, toivoi hän näiden luopuneen häntä ajamasta takaa, ja siinä tapauksessa saattoi hän aukealla kentällä päästä nopeammin pakoon kuin metsässä.

Äkkiä huomasi Jervis kirkkaan tuliloimun valaisevan seudun, ja hän ymmärsi kyllä hyvin, mistä se johtui. Hänen talostaan se kirkas liekki levitti valoaan kauas metsiin ja maihin hävittäen samalla koko hänen omaisuutensa, sillä kiireessä ei hän ollut tullut ajatelleeksi pelastaa kirjoja, ei arvopapereita eikä rahoja.

Vielä kaikuivat neekerien huudot. Arvattavasti riemuitsivat he nyt saatuaan haltuunsa talossa löytyvät viini- ja rommivarastot, mutta kohta sen jälkeen tunkeutui sydäntä särkevä tuskanhuuto Jervisin korviin.

Vaikk'ei hän suinkaan ollut tunteellinen, kun oli kysymyksessä lähimmäisen kärsimykset, tunkeutui tämä kauhistuttava huuto kuitenkin hänelle luihin ja ytimiin asti.

Hän oli vakuutettu, että se oli hänen onnettomien työnkaitsijainsa kuolinhuuto, ja häntä puistatti ajatus, miten pian hän itsekin voisi joutua saman kohtalon alaiseksi.

Kuten raivottarien ajamana syöksyi hän eteenpäin, kunnes hän tunnin kuluttua saapui lähimmän

naapurinsa luo, joka jo oli huomannut tulipalon, ja Jervis pyysi nyt tätä avuksi kapinallisia neekerejä vastaan.

Taistelu vapaudesta.

Neekerit olivat sytyttäneet kasvimaan omistajan kaikki huoneet ja varastot. Asuinhuoneusto säästettiin viimeksi, koska sieltä löytyi aseita, elintarpeita, rahaa ja muita kalleuksia, joita neekerit nyt pitivät ominaan, työllään ja hiellään hankkimana omaisuutenaan.

Kun talo oli etsitty perustuksia myöten, täytettiin alakerta maissinoljilla, jotka sitten sytytettiin.

„Tänne työnkaitsijat!“ huusi Sam, joka oli johtaja. Molemmat onnettomat tuotiin nyt taloon sidottuina kiinni toisiinsa, ja heitettiin liekkeihin rangaistukseksi niistä julmuuksista, joita he niin usein olivat tehneet neekereille.

Sam oli antanut ystäviensä puolen tunnin ajan tyydyttää kostonhaluaan, mutta sen jälkeen käski hän heidän jättää talon, koska voitiin odottaa Jervisin naapurien minä hetkenä tahansa tulevan heitä rankaisemaan.

Sam oli ollut kyllin varovainen ja lähettänyt jo pimeään tullen vaimot ja lapset edeltäpäin, joten

nämä olivat ennättäneet noin kahden tunnin matkan edelle.

Puoliyön aikana saavuttivat miehet heidät.

Kahden aikaan aamulla pysähtyivät neekerit monituntisen kulkemisen jälkeen hetkeksi nauttiakseen jotain ravintoa, kun samalla kumea koiran haukunta kuului kaukaa.

Kaikki ymmärsivät, mitä tämä ääni merkitsi. Nyt ei maksanut vaivaa jatkaa pakenemista, sillä näin lähellä ollen olisivat takaa-ajajat, jotka kaikki olivat ratsain, saavuttaneet pakolaiset neljännes-tunnin kuluttua.

Sam käski siis tovereita olemaan valmiina taisteluun, ja he marssivat takaa-ajajia vastaan, kun taas vaimot ja lapset jäivät paikoilleen odottamaan, mitä seuraisi.

Sam johti toverit pensastoon, jonka taakse he piiloutuivat. Hän itse sekä viisi muuta neekeriä, jotka olivat varustautuneet kasvimaalta tuomilaan aseilla, asettuivat pensaston laitaan.

Mustat eivät olleet seisonneet siinä montakaan sekuntia, ennenkuin heitä lähestyi kaksi koira, jotka olivat ratsastajien tiennäyttäjinä.

Samin käskystä antoivat neekerit eläinten tulla aivan lähelle kiväärinsuuta, ennenkuin he laukasivat. Tätä varovaisuuskeinoa tulee kiittää siitä, että luodit sattuivat, vaikkakin neekerit olivat tottumattomia ampumaan; molemmat koirat vaipuivat haavoitettuina maahan, ja pari muuta neekeriä tappoi ne ryhmysauvoillaan.

Sillä aikaa olivat ampujat uudelleen ladanneet kiväärinsä, ja kun ratsastajat lähestyivät, otettiin heidät vastaan kiväärinlaukauksilla.

Kun Samille oli onnistunut tehdä takaa-ajajien vainukoirat vaarattomiksi, oli hän muuttanut ennen tehdyn suunnitelmansa. Hän antoi nyt erään toverin kautta naisille käskyn kulkea eteenpäin koilliseen, etsiä Oaksvillen kaupunki ja odottaa siellä miehiä.

Melkein neljännestunnin ajan piti Sam joukkoineen puoltaan kasvimaan omistajia vastaan, ja kun hän voi otaksua naisten ehtineen kylliksi paljon edelle, vetäytyi hän hitaasti takasin luodetta kohti antaakseen joukkonsa hajaantua lähimpään metsään, viekoteltuaan ensin kasvimaan omistajat kylliksi kauas tähän suuntaan.

Kasvimaan omistajat näkivät kohta, että jatkuva takaa-ajo nykyisissä olosuhteissa olisi aivan turhaa, jonka tähden he, Jervis-naapurin hartaista pyynnöistä huolimatta, hylkäsivät takaa-ajon ja läksivät palausmatkalle.

Seuraavana päivänä saavuttivat neekerit Samin johdolla Oaksvillen pienen kaupungin, johon vaimot ja lapsetkin päivää myöhemmin onnellisesti saapuivat.

Kun pakolaiset eivät tunteneet itseänsä turvatuiksi täällä näin lähellä rajaa, vaelsi musta joukkue edelleen pohjoiseen Camdenin pieneen kaupunkiin, jonka läheisyydessä mustat naiset saivat työtä vapaina ihmisinä, kun miehet taas

liittyivät heidän hyväkseen taistelevien vapaaehtoisten joukkoon Pohjois-valtioiden armeijassa.

Tähtilipun*) alla.

Lignerin perhe sai tyttären ryöväyksen perästä kokea koko joukon ikäviä päiviä ja viikkoja.

Isän haava oli, joskaan ei hengenvaarallinen, kuitenkin sangen paha. Huolimatta molempien poikien innokkaasta etsinnästä, ei Elsaa oltu voitu löytää, ja vaara yhä uhkasi lähellä olevan rajan takaa.

Tällaisten olosuhteitten vallitessa katsoi Frits parhaaksi viedä vanhempansa ja nuoremman sisarensa kauemmas pohjoiseen, varmaan turvaan. Haavoitettu, joka alussa ei tahtonut kuulla puhuttavankaan rakkaan kodin jättämisestä, myönsi lopulta poikansa tuumat viisaiksi ja suostui muuttamaan toistaiseksi Little Rock'issa asuvan veljensä luo. Pian näkyikin, että hän menetteli viisaasti seuratessaan poikansa neuvoa.

Barthel seurasi vanhempiaan ja sisartaan Little Rock'iin, joka oli sadankahdenkymmenen englannin peninkulman päässä Oaksvillestä.

Kolmantena päivänä Barthelin kotiin palamisesta, näki Fritz, joka oli kotimatalla Oaksvillestä, mustia savupilviä nousevan metsän yli farmilta päin.

*) Tähtilippu = Pohjois-Amerikan vapaavaltioiden lippu, jossa on tähti joka valtiota kohden.

Onnettomuutta aavistaen, kannusti hän hevostaan; mutta hän ei ollut ennättänyt kauas, ennenkuin veli tuli ratsain häntä vastaan kulettaen toista hevosta suitsista.

„Käännny“, huusi tämä, „maankulkija joukkue on anastanut farmin. Hädin tuskin ennätin pelastaa molemmat hevoset. Kaikki muu on mennyttä, eikä meillä ole muuta neuvona kuin hakea suojaa Oaksvillessä“.

„Kuinka monta niitä roistoja on?“ kysyi Fritz, jolla ei ollut halua laskea rosvoja niin vähällä.

„Vähintään tusina“, vastasi Barthel.

Fritz näki, ettei maksanut vaivaa lähteä tälläistä ylivoimaa vastaan, hän kääntyi sentähden ympäri ja seurasi veljeänsä.

Kun farmi nyt oli hävitetty rakennuksineen ja kaikkineen, ei ollut mitään, joka olisi pidättänyt Fritziä siellä, ja näin olivat myös kaikki esteet poistetut hänen kauan haluamansa toiveen toteuttamiseen astua taistelevien riviin Etelävaltioita vastaan. Hän hankki Barthelille, joka kumminkin mielellään olisi tahtonut seurata häntä, kodin erään ystävän luona Oaksvillessä ja läksi pohjoista kohden.

Hänen ei tarvinnut ratsastaa pitkältä saadakseen nähdä hartaimman toiveensa toteutuneena. Jo Camdenissa tapasi hän harjoittelevan pataljonan, johon hän liittyi, ja täällä tapasi hän myös vanhan ystävänsä Samin, jonka kautta hän tuli suuren mustan pakolaisjoukon yhteyteen.

Hänen tuttavuutensa Samin kanssa vaikutti sen, että hän pian sai jonkunlaisen uskotun miehen aseman tämän toverien keskuudessa. Pataljonan komentaja huomasi tämän pian, ja koska sotilaallisen sivistyksen saaneita henkilöitä puuttui, nimitettiin Fritz Ligner ennen sotaan lähtöä neekerikomppanian luutnantiksi.

Musta naamio.

Jätämme kuvaamatta ne monet veriset taistelut, joissa Arkansasin vapaaehtoiset ottelivat — valkoihoiset ihmisyyden periaatteiden, ja mustat vapauden puolesta, kilvoitellen keskenään urholisuudessa.

Vuosia kestäneen, sitkeän taistelun perästä jäi voitto viimein oikeuden ja ihmisyyden puolelle, sillä Etelävaltioiden armeija oli kärsinyt tappioita kaikkialla, ja taistelu läheni loppuansa.

Joskin julkinen vastarinta Etelävaltioiden puolelta ei enää voinut tulla kysymykseen, niin kävivät entiset orjain omistajat kuitenkin, varsinkin rajavaltioissa, sitä verisempää ja julmempaa ryöstösotaa, josta Arkansasin asukkaat kärsivät suuressi.

Tehdäkseen lopun näistä murhapolito- ja ryöstämisretkistä, joita orjain omistajain johtamat rosvojoukot tekivät, hajoitettiin muutamia rykment-

tiä rajoja pitkin, ja se rykmentin osasto, jota Fritz Ligner kapteeniksi ylennettynä johti, oli komennettu puhdistamaan Oaksvillen ja Hillesboron väliset seudut näistä rosvojoukkioista.

Ei ollut kysymyksessä ainoastaan niiden karkoittaminen, kun ne ryöstäen ja murhaten samosivat rajan yli, vaan niitä täytyi ajaa takaa aina niiden piilopaikkaan asti ja kurittaa perinpohjin.

Niistä monista rosvojoukkioista, jotka tekivät seudun rauhattomaksi oli etenkin yksi suuressa määrin tullut pelätyksi. Tätä joukkuetta johti mies, joka tunnettiin siitä, että hän alituisesti käytti mustaa silkkinaamaria kasvojensa edessä, ja koska ei kukaan tietänyt hänen nimeänsä, kutsuttiin häntä yleisesti „mustaksi naamioksi“.

Eräänä päivänä sai kapteeni Ligner tietää, että Musta naamio taas oli tehnyt retken Arkansasiin, polttanut ja hävittänyt useita farmia Hillesboron itäpuolella ja ampunut erään farmarin, joka oli rohjennut puolustaa itseään ja omaisuuttaan.

Kapteeni Ligner lähti heti tottuneen ratsastajajoukon seuraamana kaakkoa kohti, hyökätäkseen takaapäin murhapolttajien kimppuun, ja lähetti samalla puoli komppaniaa vapaaehtoisia suojelemaan uhattua seutua.

Hänen onnistui täydellisesti katkaista rosvojen palausretki; ja nämä vetäytyivät takaisin eräälle farmille, jonka he joku aika sitten olivat perinpohjin hävittäneet, puolustautuakseen siellä hyökkääjiä vastaan. Koska kapteeni Ligner useam-

pia kertoja oli turhaan hakenut rosvojen jälkiä, päätti hän nyt, kun hänelle kerran oli onnistunut löytää ne, joko ottaa rosvot vangiksi, taikka jos se ei onnistuisi, tehdä asiasta pikainen loppu ja surmata ne.

Hän antoi joukkonsa piirittää farmin joka taholta, pakottaakseen sitten rosvojoukkiota antautumaan.

Tähän vaatimukseen vastattiin joukkion puolelta laukauksella, joka kaatoi sinne lähetetyn lähettilään kuolleen maahan. Tämän, kaikkia sodankäyntitapoja vastaan sotivan teon kautta, olivat rosvot lausuneet oman tuomionsa.

Kapteeni Ligner komensi joukkonsa heti hyökkäämään farmille. Rosvot tosin puolustautuivat suurella urhollisuudella, mutta vapaaehtoiset, joiden joukossa varsinkin mustat, täynnä vihaa entisiä kiusaajiansa kohtaan, taistelivat kuten villit.

Kun taistelua oli kestänyt neljännestantunnin, olivat joukot anastaneet farmin, ja ne rosvot, jotka eivät olleet kaatuneet tappelussa, otettiin vangiksi. Näiden jälkimäisten joukossa oli myös joukon johtaja, mustanaamiainen mies.

Rosvoina olivat vangitut lain mukaan tuomitut kuolemaan ja sitä paitsi olivat he menettelylään kadottaneet kaiken oikeuden armonsaantiin.

Kun vangit vietiin puun luo, jossa heidät piti hirttää, komensi Ligner joukkion johtajan ottamaan pois naamion, jota hän tähän saakka oli käyttänyt. Tämä paljasti silloin hirveän rumat ja pelottavat kasvonsa.

„Haa, sehän on massa Jervis!“ huudahti Sam, joka oli kapteeni Lignerin joukossa, ja nyt tunsi Lignerkin kasvimaan omistajan.

„Minne olette vienyt sisareni?“ kysyi Ligner.

„En tiedä, missä hän on“, vastasi Jervis, „samana yönä, jolloin sain tämän hirveän iskun, joka on tehnyt kasvoni muodottomiksi, pakeni hän hevosellani, enkä senjälkeen ole nähnyt enkä kuulut hänestä mitään“.

Jonkun hetken perästä oli viimeinen rosvoista heittänyt henkensä, ja kapteeni Ligner marssi joukkoineen takaisin Oaksvilleen.

* * *

Kun Mustan naamion joukkue oli hävitetty, oli rauhakin palautettu Arkansasin rajoille, ja vähitellen kävi kaikki vanhaa kulkuansa.

Stefan Ligner oli aikoja sitten tullut entiselleen ja hän palasi vanhalle farmilleen, jonka hän rakennutti uudelleen.

Muutamia viikkoja Lignerin muutosta uudelle asunnolleen, tapasi Fritz, kulkeissaan kedolla, nuoren farmarin, joka tuli Oaksvillestä päin, ja kysyi, kuka on tuon uudesta rakennetun farmin omistaja.

„Se on Stefan Lignerin farmi“, vastasi Fritz.

„Kummallista“, mumisi nuori farmari, „minulle on kerrottu, että kaikki sen perheen jäsenet ovat kuolleet, eikä vaimonikaan ole muuta luullut“.

„Kuka Te sitten olette, kun Teitä niin huvittaa perheen kohtalo?“

„Olen Bill Bradlaugh“, vastasi vieras, „ja Stefan Lignerin tytär on vaimonani“.

„Onko Elsa vaimonanne?“ huudahti Fritz, „Jumalan kiitos, että vihdoinkin olemme hänet löytäneet — ja missä te asutte?“

„Kolme peninkulmaa tuolla puolen Allansia“.

Riemuiten vei Fritz äsken löydetyn lankonsa vanhempiansa luokse, ja samana päivänä läksi koko perhe Bill Bradlaughin mukana tämän farmille tervehtimään siskoa ja tytärtä, jota niin kauan oli pidetty kuolleena.

Ensimmäisten rajujen ilonpurkausten jälkeen täytyi Elsan heti kertoa, kuinka hän oli tullut sinne, ja miksei hän ollut niin pitkään aikaan antanut itsestään mitään tietoja.

Kun Jervis oli haavoittanut Lignerin revolverin laukauksella, onnistuen siten päästä takaa-ajajiensa käsistä, poikkesi hän tavalliselta tieltä ja ratsasti saaliineen pitkin metsän laitaa pientä syrjätieta.

Täällä hän tunsii olevansa verrattain turvassa takaa-ajajiltaan. Ratsastettuaan vielä peninkulman verran pienen joen rantaa pitkin, oli arvattavasti kipeä haava pakottanut hänet laskeutumaan alas hevosen selästä jäähdyttääkseen kasvojaan vedellä. Tätä tilaisuutta oli Elsa käyttänyt hyväkseen ja pakeni. Hän käänsi hevosen ja ajoi täytttä laukkaa niille paikoin, jossa hän tiesi isän ja veljien olevan. Mutta kun hän saapui

sinne, olivat he poissa. Elsa oli silloin ratsastanut edelleen, mutta pimeän tähden ei hän löytänyt oikeaa tietä Allansiin, vaan oli myöhään yöllä puolikuolleena tuskasta ja väsymyksestä saapunut eräälle yksinäiselle farmille.

Farmin asukkaat olivat mitä ystävällisimmin pyytäneet häntä pysähtymään sinne yöksi. Seuraavana päivänä sairastui hän ankarasti kuumeesen ja makasi useampia päiviä kuoleman kanssa kamppaillen.

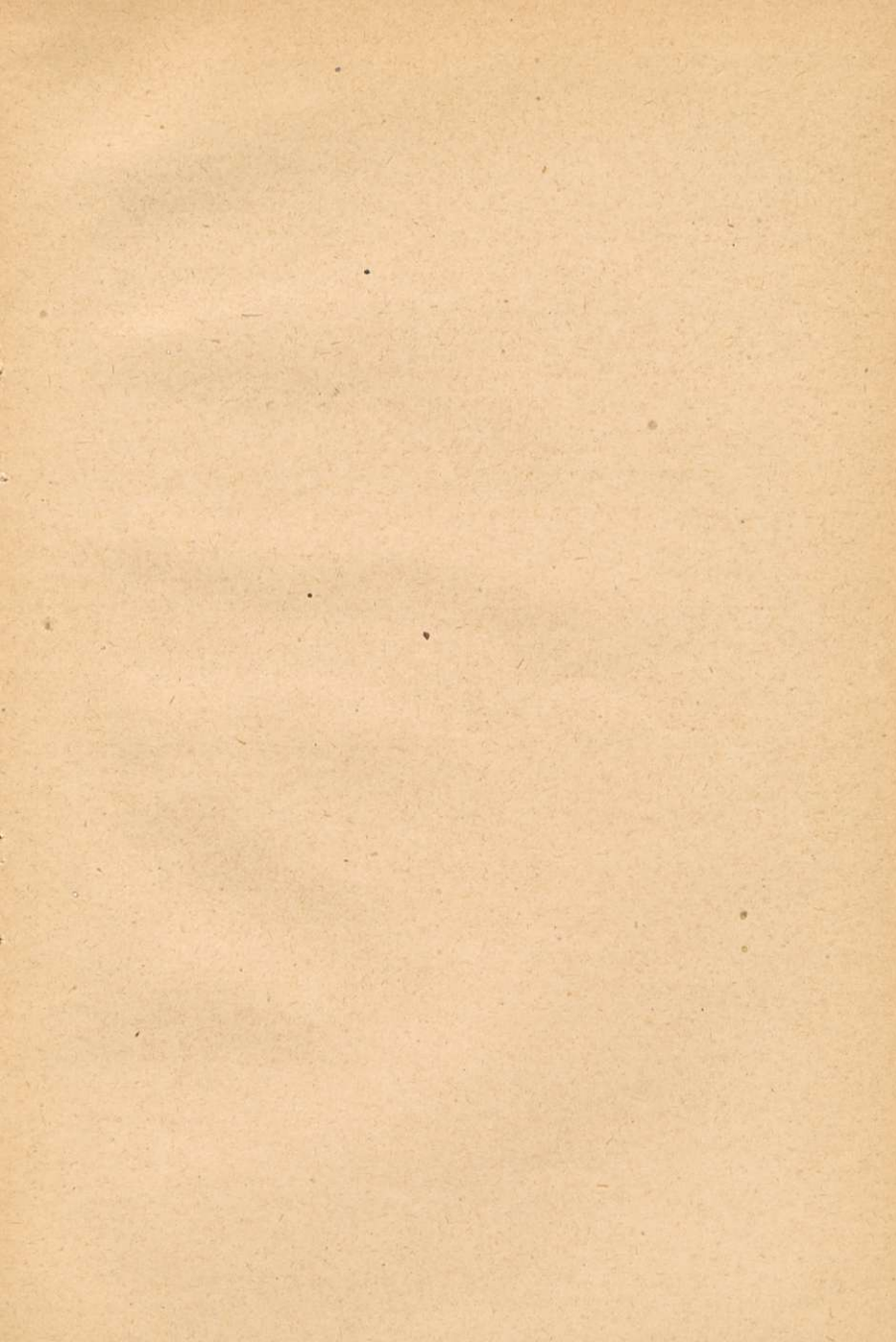
Kun hän viimeinkin oli tullut siksi voimiinsa, että olisi kyennyt lähtemään kotimatkalle, oli Stefan Lignerin farmi sillä aikaa palanut, ja saavuttuaan nykyisen puolisonsa saattamana vanhaan rakkaasen kotiinsa, löysi Elsa isänsä farmista ainoastaan hiiltyneet rauniot.

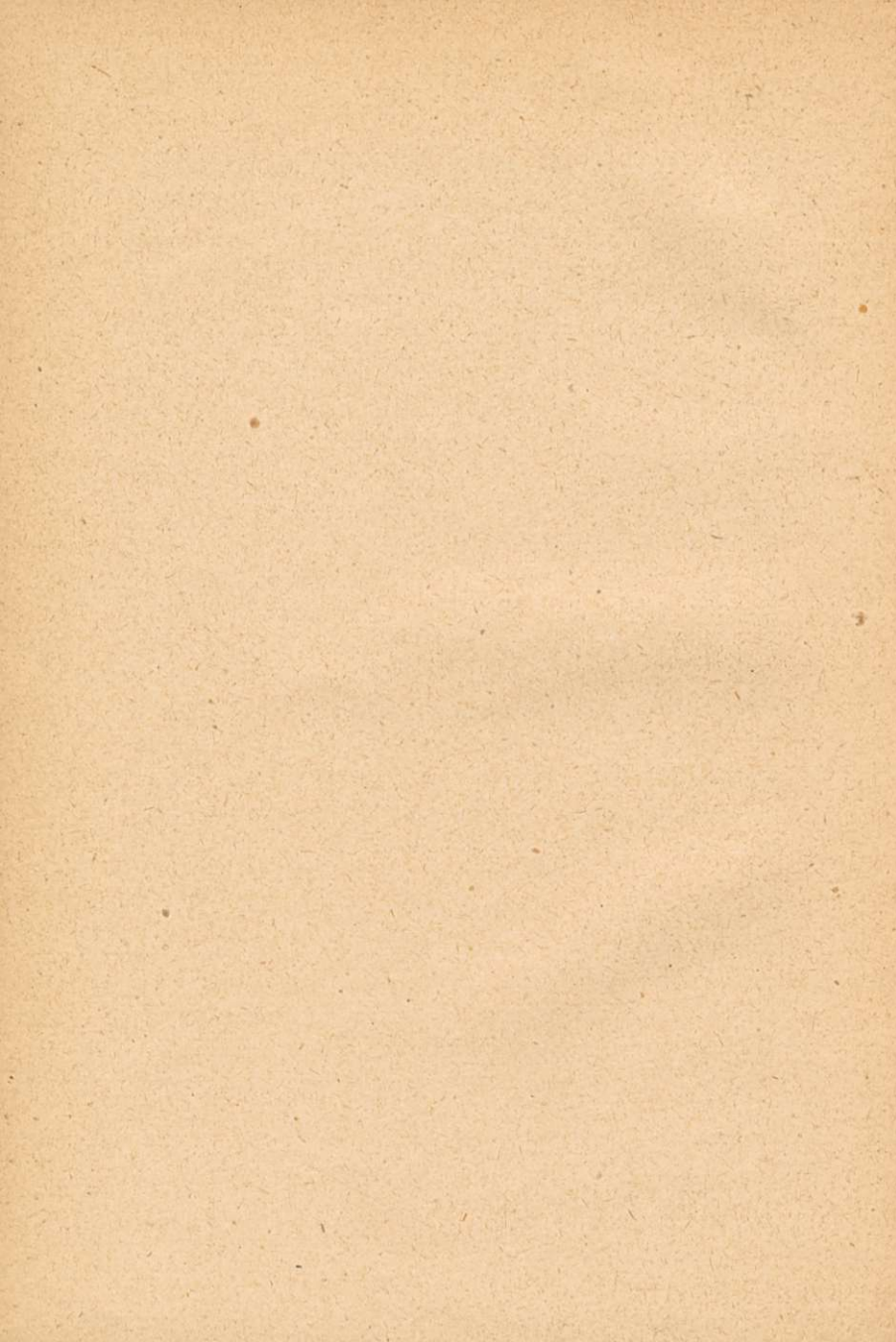
He tiedustelivat asiaa muutamilta lähiseudun farmareilta, mutta nämä eivät voineet antaa mitään tietoa hänen omaisistaan. Hän palasi sen tähden nuoren Bradlaughin mukana tämän vanhempien luo ja tuli vuoden perästä hänen vaimokseen.

Vanha Stefan Ligner laskeutui pian ikuiseen lepoon, jättäen farmin molemmille pojilleen.

Ne vaikeat vammat, jotka sota oli maalle tuottanut, korjautuivat sittemmin vähitellen, ja orjuuden asemasta kukoistaa nyt Etelävaltioissakin vapaan työn siunaus.

Seikkailu-Kirjoja

allekirjoittaneen kustannuksella:

- N:o 1. Sioux-intiaanien kyn-
sissä Hinta 60 p.
- N:o 2. Punasydän eli metsien
kummitus „ 60 p.

Alfred Lagerbom.

Hinta 60 penniä.